

NACKA TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2019-09-05
meddelad i
Nacka

Mål nr P 5281-18

PARTER

Sökande

Natur- och byggnadsnämnden i Huddinge kommun
141 85 Huddinge

Motpart

Gunnar Jansson, 19441028-0012
Trastvägen 8
141 72 Segeltorp

SAKEN

Utdömande av vite

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen bifaller ansökan och förpliktigar Gunnar Jansson att till staten betala 150 000 kr i vite.

BAKGRUND

Natur- och byggnadsnämnden i Huddinge kommun (nämnden) beslutade den 6 februari 2017 att förelägga Gunnar Jansson att senast en månad efter att nämndens beslut vunnit laga kraft ha tagit bort det olovliga upplaget i form av en gul buss och en blå lastbil med registreringsnummer DKW818. Föreläggandet förenades med ett vite om 150 000 kr.

Nämnden ansökte den 21 oktober 2018 om utdömande av det försuttna vitet hos mark- och miljödomstolen.

YRKANDEN M.M.

Nämnden har yrkat att Gunnar Jansson ska förpliktas att betala vite om 150 000 kr. Till stöd för yrkandet har nämnden bl.a. anfört att den aktuella fastigheten besiktigades den 15 augusti 2018 varvid det kunde konstateras att den gula bussen och den blå lastbilen fanns kvar på fastigheten och att föreläggandet därmed inte efterföljts.

Gunnar Jansson har delgivits ansökan och förelagts att yttra sig över densamma men har inte hörts av.

DOMSKÄL

Inledning

I mål om utdömande av vite har domstolen att pröva om det föreläggande som ligger till grund för ansökan har riktats mot rätt adressat, har delgetts adressaten, om det har vunnit laga kraft, om det är lagligen grundat och om föreläggandet har överträtts. Om föreläggandet har överträtts ska domstolen pröva om det har funnits något giltigt hinder att inte följa föreläggandet. Finns förutsättningar att döma ut vitet ska domstolen även pröva vitets storlek och beakta om det finns särskilda skäl för jämkning av vitet.

Mark- och miljödomstolens bedömning

Förbud mot dubbelbestraffning

Av utredningen i målet framgår att Gunnar Jansson tidigare har ålagts att betala en byggsanktionsavgift avseende otillåtet upplag på fastigheten. Av Mark- och miljööverdomstolens praxis följer att en byggsanktionsavgift avseende otillåten byggnation respektive ett vitesföreläggande om rivning av samma byggnation inte utgör påföljd för samma överträdelse (se Mark- och miljööverdomstolens avgörande den 5 juni 2014 i mål nr. P 11322–13). Mark- och miljödomstolen finner därmed att en nämnd, efter beslut om byggsanktionsavgift, även kan förelägga en fastighetsägare att vid vite bortforsla delar av det aktuella upplaget. Detta utgör inte en överträdelse av det generella förbudet mot dubbelbestraffning.

Rätt adressat, delgivning och laga kraft

Ett vitesföreläggande ska enligt 2 § lagen (1985:206) om viten vara riktat till en eller flera namngivna fysiska eller juridiska personer (adressater). Vidare ska mark- och miljödomstolen självant ta upp och pröva frågan om ett vitesföreläggande är riktat till rätt adressat.

Av handlingarna i målet framgår att det aktuella föreläggandet är riktat till Gunnar Jansson, Trastvägen 8 i Segeltorp. Nämnden har i sitt föreläggande inte angivit adressatens personnummer.

Mark- och miljödomstolen konstaterar att uppgivande av personnummer inte är ett krav enligt viteslagen. Det får emellertid inte råda någon tvekan om vem som föreläggandet riktats mot. Gunnar Jansson är ägare till fastigheten Kornknarren 12 i Huddinge kommun med adress Trastvägen 8 i Segeltorp. Mark- och miljödomstolen anser med anledning härav att det får anses stå klart vem vitesföreläggandet riktats mot.

Av handlingarna i målet framgår vidare att det aktuella föreläggandet har delgivits adressaten och att föreläggandet har vunnit laga kraft.

Laglig grund för föreläggandet

Av 6 kap. 1 § 2 plan- och byggförordningen (2011:338), PBF, framgår att det krävs bygglov för upplag och materialgårdar. I RÅ 1962 K 581, ansåg Högsta förvaltningsdomstolen att ett upplag av skrotbilar och bilskrot var en bygglovspliktig åtgärd. Högsta förvaltningsdomstolen har vidare i RÅ 1995 not 17 uttalat att två uppställda lastbilar på en tomt under vissa förutsättningar utgör ett bygglovspliktigt upplag.

Mark- och miljödomstolen delar nämndens bedömning och anser med anledning av ovan refererad praxis att de två åsyftade fordonen, en gul oregistrerad buss och en blå lastbil med registreringsnummer DKW818, utgör ett bygglovspliktigt upplag på fastigheten. Bygglov har inte givits för upplaget. Nämnden har således haft fog för sitt beslut att förelägga Gunnar Jansson om bortforsling av fordonen.

Mark- och miljödomstolen anser vidare att föreläggandet uppfyller de krav på tydlighet och precision som ställs på ett vitesföreläggande. Föreläggandet är således lagligen grundat.

Överträdelse av föreläggandet samt hinder för fullgörelse

Av föreläggandet framgår att de två fordonen, som utgör det bygglovspliktiga upplaget, skulle ha varit bortforslade från fastigheten senast en månad efter att föreläggandet vunnit laga kraft. Föreläggandet vann laga kraft den 1 juli 2019.

Det framgår av handlingarna i målet att de åsyftade fordonen inte var bortforslade i samband med nämndens besiktning den 15 augusti 2018. Föreläggandet har därmed överträtts.

Det har inte framkommit något till stöd för att det skulle föreligga hinder för Gunnar Jansson att följa föreläggandet. Sammanfattningsvis föreligger det grund för att döma ut vite.

Vitesbeloppets storlek

Nämnden har yrkat att ett vite om 150 000 kr ska dömas ut. I föreläggandet motiveras vitesbeloppets storlek med att Gunnar Jansson inte har följt ett tidigare föreläggande från nämnden samt att han, trots betald byggsanktionsavgift, inte har bortforslat hela upplaget.

Mark- och miljööverdomstolen har bl.a. i dom den 12 december 2012 i mål nr. M 4959-14 uttalat att det är viktigt att ett vite bestäms till ett så högt belopp att det blir ett incitament för den som vitet riktas mot att följa föreläggandet.

Mark- och miljödomstolen anser med anledning av det ovan framförda att vitet framstår som skäligt. Några skäl att jämka vitet har inte framkommit. Vitet ska därför dömas ut. Gunnar Jansson åläggs därmed att betala 150 000 kr i vite till staten.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (MMD-02)

Överklagande senast den 26 september 2019.

Björn Räftegård

Maria Bergqvist

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Björn Räftegård, ordförande, och tekniska rådet Maria Bergqvist. Föredragande har varit beredningsjuristen Stefan Ulfswärd.

Hur man överklagar

MMD-02

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Så här gör du

1. Skriv mark- och miljödomstolens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att Mark- och miljööverdomstolen ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn samt aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till mark- och miljödomstolen. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Mark- och miljödomstolen kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar mark- och miljödomstolen överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Mark- och miljööverdomstolen.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även Mark- och miljööverdomstolen skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i Mark- och miljööverdomstolen

När överklagandet kommer in till Mark- och miljööverdomstolen tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Mark- och miljööverdomstolen ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att mark- och miljödomstolen dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om mark- och miljödomstolen har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med mark- och miljödomstolen om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.